

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

De Cavsa Finali Coniugij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

DE CONIVG.

noceat alijs, ibi q̄ p̄ij pastoris consilium, qui conscientia rationem habeat: sequatur. Hac moderatio ijs, qui serio p̄ententiæ student, sine dubio grata est.

Hec argumenta volui recensere, ut Amicristi Romani præstigia, ab omnibus conspicuac facile dijudicari possent.

Fines deniq; diuortiorum sunt, ut persone innocentes liberenur, ac legitimo ac publico iudicio, bonaq; conscientia, si id necessitas postuler matrimonium honestum, cum alia persona iueant et colant.

Deinde, ut fontes debita pena afficiantur. Tertiò, ut inordinata atq; illicite commixtiones, quas Deus serio odit & execratur, viciuntur. Vult enim Deus non modo in sua Ecclesia, sed etiam inter gentes, disciplinam & honestatem, tum in alijs vita actionibus, tum verò etiam in coniugio & propagatione hominum, observari.

DE CAVSA FINA-
li. Coniugij.

Supereſt, ut quedam de fine Coniugij adjiciamus, qui sane & prestantissimus, & maximus necf.

FINE.

necessarius est. Deus & natura, ut vulgo diciunt, nihil faciunt frustra. Id vero in omnibus Dei operibus, liquidissime videre est. Est autem sexus in genere humano, atque consociatio mariti & uxoris, in individuum vitae consuetudinem, non postremum Dei opus. Sunt autem fines conjugij possimum isti:

I. Propagatio generis humani, seu liberorum procreatio honesta & legima. Sic enim creator rerum omnium inquit: Crescite & multiplicamini, & replete terram, & subjecite eam, & dominamini pisibus maris & volatilibus celi, & viviueris animantibus, quae monentur super terram. Gen. x. Est igitur haec Dei creatoris voluntas, ut in coniugio plurimi homines in hunc mundum nascantur. Angeli quidem quoquot sunt, simul a Deo conditi sunt. Sed hominum tantum duo sunt initio a Deo facti, quae essent seminarium, & fons totius generis humani. Delectari autem Deum multitudine hominum, quotidiana testatur experientia. Nam Deus adhuc hodie, mirando modo homines ex hominibus, in coniugio creat, & quidem virumque sexum pro suo indicio format. Neque est ullus animalis creacio mirabilior, hominis in utero materno formatione. Nam ibi anima corpori unius, & non modo anima est eterna, sed etiam corpus. Eisi enim iam corpus mortuus est obnoxium propter peccatum, tamen ex-

Q 3

pulue-

DE CONIVG.

pulueribus terræ ad tubam Christi iterum prodibit, atq; vnitum animæ vivet in aeternum. Deinde ratio in homine, vox articulata, et similia multa, præstatiā hominis commēdat. Vult etiā Deus, ex Matrimonio, veluti ex rna radice enasci tres Hierarchias in mundo, qbz Deus in primis delectatur, nempe statum Economicū, statum Magistratum, & statū Ecclesiasticū ut vulgo nominantur. Deleto. n. Coniugio istae Hierarchia in mundo cōsistere nequeat, quó maiori odio Antichristus Romanus dignus est, qui horribiliter istam Dei ordinationem deformauit, vt suo loco dicendum est.

II. Vitatio promiscuarum & vagarum libidinum, quas Deus verbo suo seuerē prohibuit, ac punit, ac puniturus est, tum temporalibus tum aeternis pœnis, in omnibus non agentibus pœnitentiam. Grauissimum extat dictum 1. Corint. 7. Ad vitandam fornicationem, unus quisq; vxorem suam habeat, et unaquacq; virum suum habeat. Evidēt Deus initio affectus coniugales ira hominum peccatorib. infuit, vt essent ordinati, nihilq; turpe in eis appareret. Sed istae tetræ flammæ libidinis, & pruritus carnis, qui nunc in hominis natura sentiuntur sunt à peccato. Nam Diabolus tam horribiliter naturam humanam peruerit, atq; fœda imundicia,

FINE.

mundicia, veluti veneno perfudit atq; replete. Est enim ipse quoq; spiritus inmundus. Cum igitur tanta sit carnis humanae imbecillitas & malicia, Deus vult omnes, qui non sunt castitatis dono ornati, in Coniugio vivere, ne sunt diaboli organa, ne sua & aliorum corpora & conscientias polluant, & ne graues penas sibi, alijsq; attrahant. Hebre. 13. Scriptum est Coniugium sit honoratum, et thoros sit impolitus, Fornicatores enim et adulteros, iudicabit Dominus. Ex his verbis Paphnutius egregi dixit, Consuetudinem coniugalem esse castitatem, id est, rem Deo non dispergientem. Augustinus inquit, Matrimonium esse remedium. 27. quæst. cap. 1. Hæc autem vox ex pauli verbis sumpta videtur, Melius est nubere quam viri. Hoc igitur redemum, diuinus concessum repudiantes, et vagis libidinibus se se contami- nantes, propicium Deum, fidem, & salutem retinere non possunt. Pellitur enim Spiritus sanctus, & impeditur omnis inuocatio.

III. Ecclesiæ Dei multiplicatio. Vult enim Deus ex genere humano, per verbum et Sacra menta, sibi cœtum hominum colligere, quem sanctificet, et à quo tum in hac vita rectè colatur, tum in eterna quoq; glorificetur. Si homines suā illam primænā integritatē renuissent,

DE CONIVG.

ista quidem omnia fuissent illustriora, & pulchriora. Fuissent enim homines, purissima & splendissima templa, & specula ipsius Dei, fulgencia mera iusticia, mera sanctitudo, mera obediencia. Omnes affectus fuissent recti, cultus Dei sine omni falso, cogitationes & actiones ordinate. Iam vero postquam astu & pena Diaboli, genus humanaum miserabilitas perditum est, quam quisquam mortalius ullis verbis exponere possit, innumerabilis quidem hominum multitudo, manet in peccatis & exilio, id quod horrendum est. Immensa tamen bonitate, Deus vult homines ex coniugio procreari, & ex illis sibi aliquam hominum frequentiam congregat atq; sanctificat, qui Deum recte cognoscunt, adorant, colunt, & sunt heredes vitae aeternae.

P Arentum igitur officium est, non modo nutrificationem liberis præstare, sed omnium maximè operam dare, ut ad omnem pietatem assuefiant. Deoq; culores, ut ille sapiens ethnici dixit, post se relinquant. Hanc ob causam Paulus inquit Ephe. 6 parentum esse, ut liberos suos in disciplina & correptione Domini educant. Suauissima vox Christi est, sine te pueros ad me venire, talum enim est regnum cœlorum. In veritate testamento ritus de primogenitis Deo & offrendis & consecrandis, idem reprobavit & monuit,

FINE.

monuit, ad Ecclesiam nimirum liberos à parentibus deportandos esse.

III. Oeconomia administratio, & mutua officia in tota hominis vita. Tali enim modo homines sunt conditi, ut sine Oeconomia vita ipsorum conseruari nequeat. Latronum & vagantium hominum, nulla sunt Oeconomia, ideo ab omnibus sanis, non pro hominibus, sed pro bestijs, feris, ac ponderibus terra inutilibus reputantur. Oeconomia autem, non potest vel per mares solos, vel per fæminas solas, commode & vulter administrari. Sunt enim quadam opera Oeconomica, maritus potissimum competentia, ut colere agros, exercere mercaturam, extruere domos, bella gerere, ius dicere in causis perplexis, & similia. Sunt etiam alia, quæ fæminis conueniunt, ut coquere, nere, filia trahere, mulgere, cassos & butyrum parare, lectos sternere, liberos peccere & ornare, & alia plura. Ad munium igitur auxilium in vietu parando, ac reb. partis asseruandis, recteq; collocandis, coniugium est per necessarium & viile. Item ad officia mutua, in omni vita prestanda, præsertim in rebus aduersis, coniugium per necessarium est, nimirum ut se in vita illa Oeconomica coninges, mutuis consilijs, admonitionibus, institutionib; iuuent, simul Deum innocent, in agrotationib; se iniucem current;

Q 5

rent,

DE CONIVG.

rent, deniq; vthæreditates etiam certis hæro-
dib; relinquuntur, id quod ex ipsa lego nature
gentes quoq; spectarunt.

V. Ut sit typus vnionis, societatis, & com-
munionis bonorum cum Christo. Deus enim
ipse suam Ecclesiam vocat sponsam, se verò
sponsum, vt Osee 2. Desponsabo te mibi in sein
piternum, Desponsabo te mibi in iusticia & in
iudicio, et in misericordia, et in miserationib;
Et despōnsabo te mibi in fide, & cognoscēs do-
minum. Item Ephe. 5. Mysterium inquit hoc
magnum est. Recitat autem illa capita typi:

1. Vir est caput mulieris, sic & Christus est
Ecclesiæ caput.

2. Vir diligit vxorem, sic et Christus diligit
Ecclesiam.

3. Vir ornat vxorem, sic Christus sanctifi-
cat & mundat Ecclesiam.

4. Viri corpus est vxor. Sunt enim vna
caro. Sic & Ecclesia est corpus Christi, de car-
ne & ossibus eius.

5. Vir & vxor indissolubili vinculo sunt li-
gati, vt sibi inuicem adhæreant. Sic et Christus

cum

FINE.

tum sua Ecclesia est colligatus, ut sibi inuicem
adhæreant in perpetuum.

Corporis itaq; honorum & honorum, fit
vnio in Coniugio. Sæpè igitur ex illa dulcissima
copulatione, occasionem petamus cogitandi de
amore Christi sponsi erga nos de bonis que no-
bis peperit ac donauit, de honore, quem in
aterna vita ab ipso habebimus, ac vicissim nos
commonesfaciamus de officijs huic sposo de-
bitis, ut agnitionem, amorem, reuerentiam,
fidem, confessionem, constantiam, odium ho-
ustum Christi, desiderium ad ipsum in caelestem
vitam perueniendi.

CONTRARIA.

Esse astorgon, abhorre à liberis, eamq;
ob causam vitare coniugium. Tales autem ho-
mines indigni sunt, qui ab hominibus nati sint.
Deinde bellum gerunt cum D E O , qui vult
homines in coniugio vivere, ut homines pro-
creentur. Tertiò bellum inferunt naturæ, sic
enim conditi sunt homines, ut in coniugio vi-
uant. Quartò sunt hostes generis humani iu-
dicandi, quia nullos homines, quod ad se
quidem attinet, post se relinquere cogitant.

Quintò

DE CONIVG.

Quinto, sunt infideles, quia Deo non habent fidem, quod vel possit vel velit eos enuirire. Sexto, sunt alijs scandalo. Ideo ex communi hominum sociitate pellendi erant.

Castitatis leges imponere, ac miseros homines ad eas obligare, quas nego, animo, neq; corpore seruare possunt. Sic Antichristus Romanus omnes Ecclesiasticos, omnes monachos ac moniales legi diabolicis, ut paulus 1. Timot. 4. nominat, ad castitatem impossibilem, contra ius Dei, natura, ac humanum obstrungit. De coelibatu autem postea, in compositione quedam addemus.

Illicitis modis pruritui carnis satisfacere, ut fornicationibus, Italicis, ac Monialium pecatis, à quibus abhorret oratio. Fætus enetare, & similia.

Non spectare Ecclesiæ multiplicationem, hoc est, liberos non adsuetudinem ad pietatem. Non adferre infantes ad Baptismum, more Anabaptistarū, vel alioqui eos negligere, ut in omnigenere scelerum adolescent, & sicut impij sicut parentes, inde vulgo dici solet, niger corius, niger puluis, Item tantum ad frandes & artes pecuniarias, liberos instituere, neglecto Catechismo.

Oecono-

FINE.

Oeconomiam nullam obseruare, & res su-
as à parentibus acceptas, potionibus ac scoria-
uonibus dissipare, id quod plurimis Acolastis pas-
sim usus est. Iam verò interest reipublicæ, ne fa-
cilitates inutiliter decoquuntur, ideo non debe-
bant ad eiumodi scelerā commovere.

Carnalibus rebus ita oppressam ait, sub-
mersum esse, ut non veniat in mentem pulcherri-
mus & suauissimus typus unionis Ecclesie &
Christi. Cœlibes quidem in regno Antichristi,
eum typum re ipsa, id est suis legis & voivis irri-
sum faciunt.

Tantum hominum procreationem urgere,
ut homines plurimi nascantur, qui maclationi-
bus in prælijs cruentis obijci queant, sicut in Mos-
covia & Turcia fieri solet, quam quidem ad
rem, etiam Polygamia, in illis locis permittitur.

DE COMPOSITIS.

Iam nonnulla sunt adiungenda, quæ in su-
perioribus capitibus vitande prolixitatis grata,
commodè tractari non potuerunt, quæq; inde sua
fundamenta trahunt.

DE